

Klippans kommun
kommun@klippan.se

Beslut efter uppföljning för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn av Ljungbyhedsskolan 1
i Klippans kommun

Uppföljning av tillsyn i Ljungbyhedsskolan 1

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Klippans kommun under hösten 2016 och den 27 januari 2017 fattades beslut för Ljungbyhedsskolan 1.

Skolinspektionen har därefter genomfört en uppföljning och konstaterade i beslut den 29 juni 2017 att huvudmannen vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa vissa brister men att brister i studieron för eleverna kvarstod.

Klippans kommun förelades därför att senast den 9 november 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa denna brist och senast samma datum inkomma till Skolinspektionen med en redovisning av de åtgärder som vidtagits.

Skolinspektionen har nu även gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Klippans kommun inkom med den 8 november 2017 samt på intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektor vid ett uppföljningsbesök den 22 november 2017.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brist ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Klippans kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Föreläggande	2018-04-09

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälpt påtalad brist. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa denna brist.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Klippans kommun att senast den 9 april 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Klippans kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Rektorn ska se till att utbildningen vid Ljungbyhedsskolan utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till bedömning av brist

Tidigare beslut efter regelbunden tillsyn

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 27 januari 2017 att utbildningen vid Ljungbyhedsskolan 1 inte innebar ett aktivt lärarstöd för eleverna och att det i undervisningen inte togs hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Utredningen visade också att elevers behov av särskilt stöd inte utreddes skyndsamt och att utbildningen inte präglades av trygghet och studiero. Klippans kommun förelades därmed

att senast den 2 maj 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister och att senast samma dag redovisa vidtagna åtgärder till Skolinspektionen.

Tidigare uppföljningsbeslut efter kommunens redovisade åtgärder

I uppföljningsbeslut den 29 juni 2017 bedömde Skolinspektionen att Klippans kommun vidtagit sådana åtgärder att tidigare påtalade brister rörande undervisning och lärande samt särskilt stöd fick anses vara avhjälpda. Skolinspektionen avslutade därmed tillsynen i dessa delar. Vidare konstaterade Skolinspektionen att huvudmannen vidtagit sådana åtgärder att den del inom bedömningsområdet trygghet och studiero som handlar om att utforma en skolmiljö som präglas av trygghet fick anses vara avhjälpd. Dock bedömde Skolinspektionen att brister i studieron för eleverna kvarstod och att huvudmannen således inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa denna brist. Klippans kommun förelades därför att senast den 9 november 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa denna brist och senast samma datum inkomma till Skolinspektionen med en redovisning av de åtgärder som vidtagits.

Huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder

Den 8 november 2017 inkom Klippans kommun till Skolinspektionen med en redovisning av vidtagna åtgärder för att avhjälpa brister i elevernas studiero. I redovisningen beskriver kommunen bland annat att alla lärare under höstterminen deltar i kompetensutvecklingen "Specialpedagogik för lärande" i syfte att "öka personalens kompetens att möta alla elever och på så sätt skapa inkluderande lärmiljöer för samtliga elever på skolan". De skriver även att ett aktivt arbete ska ske utifrån skollagens så kallade åtgärdstrappa och att första steget i detta arbete har varit att säkerställa att elever, föräldrar och personal är bekanta med de disciplinära åtgärderna som återfinns i skollagen. Vidare skriver de att personalen vid skolan gjort bedömningen att det som händer på rasterna påverkar studieron under lektionerna. Därför, skriver kommunen, har personalen vid skolan även vidtagit åtgärder för att få stopp på maktlekar som händer under rasterna och som bidrar till otrygghet bland elever och bristande studiero. Kommunen skriver också att skolledningen utökats för att från och med höstterminen 2017 bestå av en rektor och två biträdande rektorer. Även elevhälsan har förstärkts då delar av den centrala elevhälsan blivit placerad på Ljungbyhedsskolan, uppger kommunen.

Kommunen beskriver vidare att "varje klass och lärare får besök av skolledare minst en gång i månaden" och att "respektive pedagog får en återkoppling i anslutning till besöket".

Kommunen skriver också att "alla elever erbjuds och motiveras till aktivitet på rasterna". Det sker, uppger kommunen, genom att trivselledare finns

tillgängliga på skolgården och i uppehållsrummet och där organiserar aktiviteter för eleverna i årskurserna 6-9.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolinspektionens utredning

Skolinspektionen har vid ett uppföljningsbesök den 22 november 2017 intervjuat tre elevgrupper bestående av elever i årskurserna 1-3, 4-6 och 7-9. Eleverna i årskurserna 1-3 berättar att det under en "vanlig vecka" under den här terminen är lugnt och tyst på många lektioner. Samtidigt säger de att det under flera andra lektioner i en "vanlig vecka" inte är så pass lugnt och tyst att de kan koncentrera sig på de uppgifter som de ska göra. Det rör sig oftast om lektionerna i början och slutet av dagen och framförallt på måndagar och ibland på onsdagar, säger eleverna. De säger att det vid dessa tillfällen kan handla om att elever springer omkring, att vissa elever slänger saker samt rycker och smäller i dörrarna. Ibland har det varit bråk under rasten och att läraren därför måste prata med de elever som bråkat, berättar eleverna. Enligt eleverna blir det stökigt när läraren inte är på plats i klassrummet. På frågan hur den bristande studieron påverkar eleverna berättar de att den leder till att eleverna vid de tillfällen när det inte är studiero inte kan koncentrera sig och inte hinner göra det de ska göra.

Den bild av studieron som de intervjuade eleverna i årskurserna 4-6 ger överensstämmer i stort sett med vad eleverna i årskurserna 1-3 berättar. Eleverna i årskurs 6 berättar att det under förra terminen inte var studiero på flera lektioner, men att det i dagsläget oftast är studiero. Det är under två till tre lektioner per vecka som det brukar vara stökigt säger eleverna i denna årskurs. Eleverna i årskurs 4 berättar att det ofta är pratigt när läraren har genomgång medan eleverna i årskurs 5 uppger att det är lugnt under lärarens genomgångar men att det kan bli "kaos" och att eleverna börjar kasta pennor och suddgummin när läraren går ut ur klasrummet för att hämta saker, berättar de. Eleverna i dessa årskurser berättar också att det kan hända att elever springer runt och tramsar, att några börjar brottas med varandra och att det är för pratigt. Då går det inte att jobba för att det är för stökigt, berättar de. Eleverna i dessa årskurser uppskattar att ungefär en tredjedel av veckans lektioner är stökiga och att flera elever då får huvudvärk av ljudnivån och måste ha hörselkåpor på sig för att få det lugn som krävs för att kunna arbeta.

Eleverna i årskurs 6 berättar att de upplever att studieron är klart bättre nu än förra terminen. Eleverna i årskurs 4 tycker att det blivit sämre medan eleverna i årskurs 5 säger att de tycker att studieron blivit lite bättre.

Eleverna i årskurserna 7-9 berättar under intervju att de under den här terminen oftast upplevt att det är studiero på de allra flesta lektioner. Å andra sidan är det nästan alltid bristande studiero på lektionerna i ett fåtal ämnen, säger de. Då blir det pratigt och elever springer omkring och slutar inte med detta trots att läraren säger till. Då är det svårt att koncentrera sig på arbetsuppgifterna, menar de. En del av de intervjuade eleverna i dessa årskurser säger att studieron blivit bättre nu än förra terminen, andra säger att den har försämrats.

Gemensamt för vad eleverna i alla tre intervjugrupper berättar är att problemen med studiero främst uppstår på lektioner då det endast är en vuxen i klassrummet.

Elever i samtliga intervjugrupper berättar också att lärarna pratat med dem om vilka ordningsregler som gäller på lektionerna och att lärarna under de senaste veckorna har tagit upp vad det kan få för konsekvenser, exempelvis kvarsittning, om eleverna inte följer dessa regler. Eleverna ger exempel på att lärare i ett fåtal fall bett elever lämna klassrummet för att de har stört ordningen för mycket.

Vidare har Skolinspektionen frågat eleverna om de upplever att deras olika lärare i inledningen av en lektion har ett liknande sätt att berätta för eleverna om lektionens innehåll och syfte. Eleverna har då svarat att det oftast är så, men att vissa lärare ibland varken berättar om lektionens innehåll och syfte eller skriver ner denna information på tavlan.

De intervjuade lärarna uppger att de bedömer att det i stort sett alltid är studiero på deras lektioner och att de inte har någon vetskap om hur studieron är på kollegornas lektioner. Vidare säger de att Skolinspektionens bedömning i ovan beskrivna uppföljningsbeslut från juni 2017 inte gav en korrekt beskrivning av studieron. Detta då de menar att det inte heller under vårterminen var någon bristande studiero på skolan. Lärarna säger att elevernas föräldrar har en uppfattning av att det ska vara knäpptyst under lektionerna för att det ska anses vara studiero. Olika undervisningsmoment innebär dock att det blir en viss ljudnivå och att detta inte kan betecknas som bristande studiero, menar de. Några lärare säger att de tror att föräldrarnas uppfattning av vad studiero innebär har påverkat eleverna. Detta kan ha inneburit att eleverna under första tillsynsbesöket samt tidigare och pågående uppföljningsbesök beskriver för Skolinspektionen att det ibland är bristande studiero, menar lärarna.

Lärarna säger dock att studieron blivit bättre nu under höstterminen än vad den var under vårterminen och att skolans åtgärder, såsom ett förtydligande av

ordningsreglerna och användande av åtgärdstrappan samt ökad personaltäthet på lektionerna, haft en positiv effekt.

Skolinspektionen har även intervjuat skolans elevhälsa. De berättar att det var problem med studieron och tryggheten för eleverna under vårterminen och under inledningen av höstterminen. Efter att den nya skolledningen tillträtt har det emellertid blivit betydligt bättre både vad gäller förekomst av tillfällen då elever utsätts för kränkande behandling såväl som när det gäller studieron, uppger de. Under deras samtal med enskilda elever och genomförda lektionsobservationer har de dock noterat att det fortfarande inte är studiero på en del lektioner.

Rektorn och den biträdande rektorn berättar under intervju att de tillträdde sina tjänster knappt två månader respektive tre veckor innan Skolinspektionens besök i november 2017. De berättar att de kort därefter identifierade att skolan bland annat saknade strukturer och ett förebyggande arbete för hur studiero ska skapas under lektionerna. De berättar att de kommit fram till att det var motiverat att jobba med förebyggande trygghets- och trivselskapande aktiviteter under rasterna. Detta för att, utöver att skapa trygghet och trivsel under rasterna, ge en lugnande effekt på eleverna vilket påverkar studieron positivt, menar de. Vidare har skolledningen genomfört lektionsobservationer och därefter haft enskilda samtal med berörda lärare kring lektionsupplägg och studiero. De berättar att de inte håller med lärarna i deras beskrivning av att det alltid är studiero på lektionerna. Enligt skolledningen är det god studiero på flera lektioner men på andra lektioner är det fortfarande problem med elevernas studiero. Exempelvis kan det handla om att elever tillåts att prata under långa perioder av lektioner utan att läraren lyckas få eleverna att fokusera på det som lektionen ska handla om, uppger de.

Skolledningen berättar att de upplevt att det tidigare varit en "spretighet" bland lärarna rörande vilka ordningsregler som ska gälla i klassrummen och vilka konsekvenser det ska få om elever bryter mot reglerna. Skolledningen upplever också att det skiljer sig mycket åt mellan lärarna i hur de presenterar lektionsuppläggen för eleverna. Skolledningen har därför jobbat för att lärarna ska få en samsyn kring dessa saker och de berättar att de nu börjar se ett positivt resultat av detta arbete. Vidare berättar skolledningen att de upplever att lärarnas deltagande i "Kunskapslyftet med inriktning mot specialpedagogik" gett lärarna verktyg som ger dem större möjlighet att arbeta förebyggande för att skapa studiero. De ger också exempel på att det skapats ytterligare en klass i en årskurs för att få mindre undervisningsgrupper och därmed bättre förutsättningar för studiero. De ger även exempel på en annan årskurs där det varit problem med studieron och där personalen därför haft mycket diskussioner med eleverna och deras vårdnadshavare kring studieron.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen, skolledning och personalen vidtagit en rad åtgärder för att skapa studiero i alla klasser. Detta har framkommit dels i huvudmannens redovisning, dels under Skolinspektionens uppföljningsbesök vid skolan den 22 november 2017. Utifrån intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och skolledningen får Skolinspektionen bilden av att studieron vid skolan under den här terminen är bättre än under förra terminen och att vidtagna åtgärder från huvudmannens och skolans sida således har haft viss effekt. Dock visar Skolinspektionens uppföljning att det, trots att en förbättring av studieron har skett, fortfarande inte är studiero under betydande delar av skolveckan för många elever. Därmed bedömer Skolinspektionen att huvudmannens och skolans vidtagna åtgärder inte kan anses vara tillräckliga då tidigare konstaterade brister i studieron till viss del kvarstår.

Skolinspektionen förelägger därmed Klippans kommun på nytt att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Motivering till val av verktyg

Klippans kommuns verksamhet vid Ljungbyhedsskolan uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Klippans kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Beslut

2018-01-09

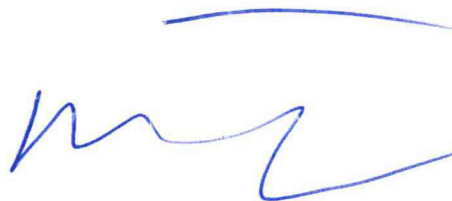
9 (9)

Dnr 43-2016:6626

På Skolinspektionens vägnar

Hans Larson
Enhetschef

Daniel Talje
Föredragande/Utreddare